

การพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
โรงเรียนเทศบาล 7 เทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี
Human Resource Development of Intergrated Learning Activities in
The Municipality School 7, Udon Thani Municipality, Muang District,
Udon Thani Province

สว่างจิตร์ วิเศษ¹ และ รศ.ดร.ฉลองรัฐ อินทรีย์²
Sawangchid Wisad¹ and Assoc. Prof. Dr. Chaiongrut Intree²

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² กศ.ด. (การบริหารและพัฒนาการศึกษา) คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชธานี วิทยาเขตอุดรธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยปฏิบัติการครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ พัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเทศบาล 7 เทศบาลนครอุดรธานี อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ให้มีความรู้ความสามารถในการเขียนหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ตลอดจนนำแผนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนได้ และศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ กลุ่มผู้ร่วมวิจัย มีจำนวน 11 คน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูลมี จำนวน 289 คน ประกอบด้วย วิทยากรในการอบรมเชิงปฏิบัติการ ผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ เป็นหัวหน้าศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา นครอุดรธานี จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 2 คน และกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินแผนการเรียนรู้ แบบประเมินความพึงพอใจ ผลการศึกษาพบว่า ในวงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การอบรมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศการสอน ทำให้กลุ่มผู้ร่วมวิจัยมีความรู้ความเข้าใจและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ดังนั้น ผู้วิจัย ผู้ร่วมวิจัย จึงได้ประชุมปรึกษา เพื่อหาแนวทางในการดำเนินการพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการจากระดับดีเป็นดีมาก ในวงรอบที่ 2 โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศการสอนเพื่อให้บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจเป็นอย่างดีในการเขียนแผนการเรียนรู้แบบบูรณาการ 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) กำหนดเรื่องที่จะสอน 2) กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ 3) กำหนดเนื้อหาย่อย 4) วางแผนการสอน 5) การปฏิบัติการสอน 6) ประเมินปรับปรุงและพัฒนาการสอน และสามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการให้เหมาะสมและบรรลุตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ ได้ในระดับดีมาก ทั้ง 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในเนื้อหา สามารถปฏิบัติได้จริงและนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ ผู้ร่วมวิจัยมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยรวม และรายชื่ออยู่ในระดับมากที่สุด นอกจากบุคลากรเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนที่ดีขึ้น มีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ได้รับการพัฒนา ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน กล้าแสดงความคิดเห็น กล้าแสดงออก และสนใจการจัดการเรียนการสอนมากขึ้น นวัตกรรมที่เกิดขึ้น คือ คู่มือการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการที่ผ่านการทดลองใช้และการเผยแพร่ จึงควรส่งเสริมสนับสนุน ให้นำกลยุทธ์ดังกล่าวไปใช้พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษาอื่นๆ ต่อไป

คำสำคัญ : การวิจัยปฏิบัติการ / การสอนแบบบูรณาการ

ABSTRACT

The purpose of this action research was to improve human resources in the Municipal School 7, UdonThani Municipality, Muang District, UdonThani Province. They would be able to understand and capabilities to develop integrated units of instruction and lesson plan, as well as put the integrated lesson plans to use in integrated learning activities and also, to determine human resources' satisfaction in integrated learning method. The sample groups comprised 11 researchers and 289 respondents : workshop trainers who were the expertise in the field of integrated learning and work as head of superintendent at UdonThani's Office of Education, two school administrators, and 286 students in Prathomsuksa 1-3. The research instruments used for collecting data were a questionnaire, tests, observation, interviews, lesson plans assessment, and satisfaction evaluation form. Descriptive statistics were used for data analysis. Results were showed that, in the first cycle from November 1 to 24, 2011, during which the strategies of workshop and instructional supervision, participants had better understanding about integrated learning and could organized integrated lesson plans. As a result, researchers held a meeting on November 28, 2011 to determined ways to adjust its integrated learning activities. In the second cycle between November 28 and December 14, 2011, the strategy was instructional supervision to educate personnel and got better understanding about the 6 strategies of making integrated lesson plans: 1) Theme, 2) Objective, 3) Content, 4) Planning, 5) Performance, and 6) Evaluation and Improvement, then they able to adopt correctly and effectively integrated learning activities. All eleven of them, or 100%, an excellent understood in the content. Therefore, students better understood the content provided by the teachers. What they learned could be put to practical used and adapted to their daily lives. In conclusion, instructional supervision resulted in a positive changed on teaching behavior as well as better learning of integrated learning activities. Human resources' skills were improved and students could participate the learning activities. They also had more confident to express their opinions and instruct teaching management. These strategies should apply to improve human resources in other educational institutes.

Keywords : Human Resource Development / Integrated Learning

บทนำ

ในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545 กำหนดจุดมุ่งหมาย และหลักการ ในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้ง ร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข พร้อมทั้งประสานกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคลากรในชุมชนทุกฝ่ายเพื่อร่วมกันพัฒนา ผู้เรียนตามศักยภาพ เป็นการศึกษาตลอดชีวิต นอกจากนั้นต้องจัดการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีความสมบูรณ์ทั้งระบบสมอง ระบบกาย และระบบจิตวิญญาณ มีความสมดุล เป็นองค์รวมทุกช่วงชั้น และการจะพัฒนาให้เกิดองค์รวมการจัดการเรียนรู้ต้องใช้การบูรณาการ ทั้งด้านจิตใจ ร่างกาย สติปัญญา และสังคม สามารถพึ่งตนเองได้ (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา. 2545 : 5-6)

การจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการนับได้ว่าเป็น ประโยชน์ และส่งผลโดยตรงกับผู้เรียนเนื่องจากการสอนแบบ บูรณาการเป็นการเชื่อมโยงความคิดรวบยอดของศาสตร์ต่างๆ เข้าด้วยกันทำให้ผู้เรียนเรียนสิ่งต่างๆ อย่างมีความหมายต่อเนื่อง และสอดคล้องกับชีวิตจริง การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ดังกล่าวจะ ประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ ในการปฏิรูปการเรียนรู้เพื่อพัฒนาผู้เรียนเป็นปัจจัยหลักด้วย (บุรชัย ศิริมหานคร. 2546 : 12-13) ซึ่งความพร้อมของบุคลากร ครูผู้ปฏิบัติงาน คือหัวใจหลักสำคัญของการจัดการเรียนการสอน ที่ดี กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นคุณค่าความรู้และทักษะที่ครู สละมมาหลายปีและจะดูแลให้แน่ใจว่าครูทุกคนทั้งใหม่และเก่า มีความรู้ความเข้าใจ รู้จักวิธีการสอนที่ดีให้ครูแบ่งปันแลกเปลี่ยน วิธีการสอนที่ดีดังนั้นผู้บริหารและบุคลากรครูผู้มีส่วนที่พัฒนา ตนเองและพัฒนาการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปจึงเป็นภารกิจ ที่สถานศึกษาผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องให้ความสำคัญกับการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้เพราะปัจจุบันเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว วิชาการต่าง ๆ พัฒนาตามยุคสมัย ครูจึงต้องปรับวิธีการเรียนเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับ การเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน. 2548 : 9-10)

โรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี เป็นโรงเรียนขยายโอกาส ให้บริการทางด้านการศึกษาในระดับตั้งแต่ระดับปฐมวัย - มัธยมศึกษา เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ปัจจุบันมีครูทั้งสิ้น จำนวน 60 คน นักเรียน จำนวน 1,302 คน จากการรายงานผลการประเมินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูในปีการศึกษา 2553 พบว่า กระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ถึงระดับ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ยังไม่สอดคล้องและสนองต่อต่อแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่ได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) ที่มุ่งหวังให้ครูผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น แต่ครูยังไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนที่ยึดรูปแบบการสอนแบบเดิมๆ โดยยังสอนแบบเน้นเนื้อหามากกว่าและสอดคล้องกับการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. ในมาตรฐานที่ 5 อยู่ในระดับพอใช้ (โรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี. 2550 : 6) ดังนั้น เพื่อให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูเป็นไปตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียน เป็นสำคัญตามแนวทางแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ดังกล่าว โรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานีจึงได้ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ผู้ศึกษาในฐานะที่เป็นครูโรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานีมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านการจัดการศึกษาของโรงเรียนโดยตรง ได้เห็นสภาพปัจจุบันดังกล่าว จึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ โรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานีผลการศึกษาจะทำให้มีคู่มือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ที่เหมาะสมส่งผลให้ครูนำไปพัฒนาผู้เรียนเป็นเด็กมีคุณภาพ เป็นเด็กที่ดีเก่งและมีความสุขสามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวันในสังคมได้ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาบุคลากรโรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี ให้มีความรู้และความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
2. เพื่อพัฒนาบุคลากรโรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี ให้มีความรู้ความสามารถในการเขียนหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
3. เพื่อพัฒนาบุคลากรโรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มีแนวทางพัฒนา 3 กรอบ คือ กรอบพัฒนา กรอบเนื้อหาการพัฒนาและกรอบกลยุทธ์ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 กรอบในการพัฒนาการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคลากร และแก้ไขปัญหาคือการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 4 ด้าน ดังนี้

1.1.1 ความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

1.1.2 ความสามารถในการจัดทำหน่วยการเรียนรู้และแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

1.1.3 ความสามารถในการนำแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการไปใช้และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการได้

1.1.4 ความพึงพอใจของบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ

1.2 การพัฒนาบุคลากรโรงเรียนเทศบาล 7 สังกัดเทศบาลนครอุดรธานี ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ยึดรูปแบบบูรณาการแบบสอดแทรก (Infusion Instruction) (สำลี รักสุทธี และคณะ. 2544 : 35-36) ภายใต้กรอบเนื้อหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ 6 ขั้นตอน ของสำลี รักสุทธี (2544 : 38)

1.3 กรอบกลยุทธ์หรือวิธีการที่นำมาพัฒนาบุคลากร มี 2 วิธี ดังนี้

1.3.1 การประชุมเชิงปฏิบัติการ 5 ขั้นตอนของสมชาย หิรัญกิตติ (2542 : 159)

1.3.2 การนิเทศการสอน 3 ขั้นตอน ของ
สุรศักดิ์ ปาเฮ (2545 : 28)

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยปฏิบัติการ (Action Research) ตามหลักการของ Kemmis และ McTaggart (ประวิต เอราวรรณ์. 2545 : 15-16 ; อ้างอิงมาจาก Kemmis and McTaggart. 1988 : 11-15) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน (PAOR) คือ 1. การวางแผน (Planning) 2. การปฏิบัติ (Action) 3. การสังเกต (Observation) และ 4. การสะท้อนผล (Reflection)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการพัฒนาบุคลากรในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ มี 2 ประเภทประกอบด้วย

1. เครื่องมือพัฒนางานตามกลยุทธ์ ประกอบด้วย
 - 1.1 คู่มือการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบูรณาการ
 - 1.2 แผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน แบบบูรณาการ

2. เครื่องมือการวิจัย ประกอบด้วย
 - 2.1 เครื่องมือสำหรับวัดความรู้ความเข้าใจของบุคลากรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามกรอบกลยุทธ์ประกอบด้วยแบบทดสอบและ แบบสัมภาษณ์
 - 2.2 เครื่องมือสำหรับวัดความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และความสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างบูรณาการ ตามกรอบกลยุทธ์ ประกอบด้วย แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบนิเทศการสอน และแบบประเมิน

2.3 เครื่องมือสำหรับวัดความพึงพอใจของบุคลากรต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบ บูรณาการ คือ แบบประเมินความพึงพอใจ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) ประกอบด้วย ขั้นตอนการวางแผน (Planning) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Action) ขั้นตอนการสังเกต (Observation) และขั้นตอนการสะท้อนผล (Reflection)

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลทุกประเภทจากการดำเนินกิจกรรม ทุกกิจกรรม นำมาแจกแจงข้อค้นพบที่สำคัญๆ แล้ว จัดหมวดหมู่ตามกรอบการศึกษา ตรวจสอบข้อมูล แบบสามเส้าหรือหลายมิติ (Triangulation Technique) ประกอบด้วย มิติด้านข้อมูล (Data Triangulation) มิติด้านผู้ตรวจสอบ (Investigator Triangulation) และมิติด้านวิธีการศึกษา (Triangulation)

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย ในแต่ละวงรอบ สรุปได้ดังนี้

วงรอบที่ 1 ใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และ การนิเทศการสอนเพื่อทำให้ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ สามารถกำหนดหัวเรื่องที่จะสอน โดยมีการบูรณาการระหว่างเนื้อหาได้ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาย่อยวางแผนการเรียนรู้ และเขียนแผนการสอนแบบบูรณาการได้ แต่ขาดความมั่นใจและไม่สามารถนำแผนการสอนไปปฏิบัติการสอนแบบบูรณาการได้ จึงต้องดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่ 2 ต่อไป

1. การพัฒนาบุคลากรโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ กลุ่มผู้ร่วมศึกษาทั้ง 11 คน มีคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการก่อนได้รับการประชุมเชิงปฏิบัติการ 12.37 คิดเป็นร้อยละ 61.81 เมื่อได้รับการประชุมเชิงปฏิบัติการแล้ว มีคะแนนเฉลี่ยเรียนรู้แบบบูรณาการ 17.46 คิดเป็นร้อยละ 87.27 เห็นได้ว่าผู้ร่วมศึกษาทุกคน มีคะแนนความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการหลังการได้รับการอบรมสูงกว่าก่อนได้รับการอบรม

2. กลุ่มผู้ร่วมศึกษาทุกคนสามารถจัดทำหน่วยการเรียนรู้ได้คิดเป็นร้อยละ 100 โดยจัดทำหน่วยการเรียนรู้บูรณาการแบบ สอดแทรก

3. ความสามารถในการนำแผนการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการไปใช้ จากการสังเกตการสอนของครูโดยผู้นิเทศการสอน คือ นายภุชงค์ กลิ่นกลาง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 7 พบว่ายังต้องพัฒนาในวงรอบต่อไป ดังแสดงผลในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดย นายภุชงค์ กลิ่นกลาง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 7 ประเมินแผนการจัดการจัดการเรียนรู้อบรมบูรณาการ วันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 เวลา 16.00-17.00 น.

รายการประเมิน	คะแนน		ผลการประเมิน
	\bar{X}	S.D.	
1. การจัดทำผังมโนทัศน์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นที่ครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องการ สอนแบบบูรณาการ	4.45	0.52	ดี
2. มีการจัดทำผังมโนทัศน์ ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังที่ครอบคลุม ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องการสอนแบบบูรณาการ	4.64	0.50	ดีมาก
3. มีการจัดทำผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้ที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องการ สอนแบบบูรณาการ	4.36	0.50	ดี
4. มีการเขียนสาระสำคัญ สรุปเนื้อหาของเรื่องที่จะสอนได้ชัดเจน มีการสรุปลักษณะเด่น หรือบอกเหตุและผล หรือ บอกคุณลักษณะที่พึงประสงค์ หรือบอกโทษหรือผลร้ายที่ผู้เรียนจะได้รับ หรือเขียนเป็นสุภาษิต คติ หรือ คำคม	4.45	0.52	ดี
5. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ บอกถึงพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม การเรียน การสอนได้ชัดเจนเป็นจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมมีจุดประสงค์ปลายทาง จุดประสงค์การเรียนรู้ นำทาง	4.45	0.52	ดี
6. การเขียนกิจกรรมการเรียนรู้กิจกรรมการตอบสนองจุดประสงค์การเรียนรู้กิจกรรมครอบคลุมสาระ การเรียนรู้ ระยะเวลาในการจัดกิจกรรมเหมาะสมกิจกรรมมีความหลากหลายเหมาะสมกับผู้เรียน	4.64	0.50	ดีมาก
7. มีการระบุชื่อ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้ สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้และเนื้อหาเป็นสื่อที่ช่วยให้ผู้เรียน เรียนรู้อย่าง เป็นรูปธรรม มีความหลากหลาย ประหยัดค่าใช้จ่ายและเวลาในการจัดหา ผู้เรียนบูรณาการ สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เชื่อมโยงกัน	4.64	0.50	ดีมาก
8. การวัดและประเมินผล บอกวิธีการวัดและประเมินผล บอกเครื่องมือที่ใช้ในการวัดและประเมินผล บอกเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลได้ชัดเจน ประเมินได้ครอบคลุมทุกกลุ่มสาระที่ต้องการบูรณาการ ประเมินการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน ประเมินพฤติกรรมอันพึงประสงค์ของผู้เรียน	4.54	0.52	ดีมาก
รวม	4.52	0.50	ดีมาก

4. ผู้ร่วมศึกษาทั้ง 11 คน มีความพึงพอใจต่อการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยรวมและรายชื่อ อยู่ในระดับมากที่สุด

วงรอบที่ 2 ใช้กลยุทธ์การนิเทศการสอนโดยมีเป้าหมาย เพื่อปรับปรุงข้อบกพร่องในวงรอบที่ 1 ของบุคลากร จำนวน 11 คน โดยใช้เทคนิคการให้คำปรึกษา แนะนำ กลุ่มผู้ร่วมศึกษา ได้พัฒนานตนเองมากขึ้นทั้งด้านความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนแบบบูรณาการ ความสามารถในการเขียน แผนการจัดการเรียนรู้ได้ตามขั้นตอน มีความมั่นใจ สามารถนำ แผนการสอนไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้อบรมบูรณาการได้เป็น

อย่างดี ส่งผลให้นักเรียนมีความสนใจและตั้งใจเรียน มีทักษะใน การคิดวิเคราะห์ คิดสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก รู้จักแสวงหาความรู้ ด้วยตนเองมีความสุขสนุกสนานในการเรียนและมีคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ตามจุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 ผู้ร่วมศึกษาได้คะแนนเฉลี่ยระดับดีมาก ทั้ง 11 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ทำให้ได้นวัตกรรมทางการ บริหารคือ คู่มือการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการ ด้วยความ ตระหนักและความสนใจของผู้ศึกษาและผู้ร่วมศึกษา ดังแสดง ผลในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการสังเกตการณ์เทศการสอน โดย นายภุชงค์ กลิ่นกลาง รองผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเทศบาล 7
สังเกตการณ์จัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ (วงรอบที่ 2) วันที่ 14 ธันวาคม 2554 เวลา 16.00-17.00 น.

รายการประเมิน	คะแนน		ระดับ
	\bar{X}	S.D.	ความเหมาะสม
1. การจัดทำผังมโนทัศน์มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น	4.64	0.50	ดีมาก
2. มีการจัดทำผังมโนทัศน์ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	4.73	0.47	ดีมาก
3. มีการจัดทำผังมโนทัศน์สาระการเรียนรู้ที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ต้องการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ	4.64	0.50	ดีมาก
4. มีการเขียนสาระสำคัญโดย การสรุปเนื้อหาของเรื่องที่จะสอนได้ชัดเจน	4.55	0.52	ดีมาก
5. การเขียนจุดประสงค์การเรียนรู้ บอกลักษณะพฤติกรรมของผู้เรียนที่ต้องการให้เกิดขึ้นหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรมการเรียนการสอนได้ชัดเจน	4.64	0.50	ดีมาก
6. การเขียนกิจกรรมการเรียนรู้	4.73	0.47	ดีมาก
7. มีการระบุชื่อ สื่อ/แหล่งการเรียนรู้	4.73	0.47	ดีมาก
8. การวัดและประเมินผล	4.64	0.50	ดีมาก
รวม	4.66	0.48	ดีมาก

อภิปรายผลการวิจัย

1. การใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการในการพัฒนาบุคลากร เพราะการประชุมเชิงปฏิบัติการ คือ การประชุมในลักษณะที่เป็นการณ์เน้นให้ผู้ประชุมมีความรู้ความเข้าใจ และทักษะทางวิชาการด้านการปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประชุมเกิดทักษะในการปฏิบัติงาน รู้จักแก้ปัญหา และปรับปรุงงานให้ดีขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ครูได้รับความรู้จากวิทยากร ได้ศึกษาเอกสารใบความรู้ได้ฝึกปฏิบัติจริง และได้ร่วมปรึกษากันภายในกลุ่ม และวิทยากร จึงทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจและมีทักษะประสบการณ์ในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบครบถ้วนได้สอดคล้องกับแนวคิดของสมชาย หิรัญภิตติ (2542 : 159) เทคนิคการประชุมที่จะให้ผู้เข้ารับการอบรมเกิดการเรียน รู้ตามวัตถุประสงค์ คือ การประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) เพราะว่าเทคนิคนี้เป็นทั้งด้านวิชาการหรือทฤษฎี (Theory) และด้านปฏิบัติการ (Practice) ซึ่งด้านการปฏิบัติทำให้ผู้เข้ารับการประชุมเกิดทักษะและประสบการณ์

2. การใช้กลยุทธ์การนิเทศการสอนในการพัฒนาบุคลากร เพราะการนิเทศการสอน คือ กระบวนการสำหรับการสังเกตการณ์สอนในชั้นเรียนที่มีการดำเนินการอย่างมีระเบียบเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนของครู โดยครูและผู้นิเทศจะร่วมกันอย่างใกล้ชิด ในการวางแผนการ

สอนการสังเกตการณ์สอน และการประเมินแนวการจัดการเรียนการสอน เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขร่วมกันและขณะเดียวกันก็ส่งเสริมให้ครู สามารถนิเทศตนเองได้ในที่สุด แต่ขณะเดียวกันก็จะประสานผลประโยชน์ของครู และโรงเรียนเข้าด้วยกันซึ่งหมายความว่า ขณะที่มีการนิเทศมุ่งจะพัฒนาวิชาชีพของครูเป็นรายบุคคลแต่ ก็ต้องให้สอดคล้องกับเป้าหมาย และความต้องการของโรงเรียนด้วย ซึ่งผลการศึกษาพบว่าครู มีความมั่นใจ สามารถจัดทำหน่วยการเรียนรู้ เขียนแผนการจัดการเรียนรู้และนำไปจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในชั้นเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผู้ร่วมวิจัยมีความมั่นใจเพิ่มมากขึ้น เพราะว่าครูได้รับการช่วยเหลือแนะนำที่ดีจากผู้เชี่ยวชาญทำให้ครูมีขวัญและกำลังใจดีในการปฏิบัติงานด้านการจัดการเรียนการสอนที่ว่าจุดมุ่งหมายที่สำคัญยิ่งของการนิเทศการสอนคือ กระบวนการที่ช่วยพัฒนาและปรับปรุงการสอนของครูในห้องเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เพื่อจะช่วยให้นักเรียนได้มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ที่สูงขึ้น ดังนั้นการนิเทศการสอนจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญสำหรับส่งเสริม และพัฒนาวิชาชีพการสอนของครู

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อให้การปฏิบัติงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยบรรลุวัตถุประสงค์

2. พฤติกรรมการสอนถือว่าเป็นจุดอ่อนของการพัฒนาผู้บริหารควรให้การช่วยเหลือแนะนำ นิเทศติดตามผลเป็นระยะๆ การเกิดการเรียนการสอนเพื่อให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน

3. การจัดการเรียนการสอน แบบบูรณาการต้องใช้เอกสาร ตำราหรือความรู้ใหม่ๆ จากอินเทอร์เน็ตเพื่อศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม ดังนั้น โรงเรียนหรือผู้บริหารจึงต้องให้การสนับสนุนด้านงบประมาณห้องวิจัย และขวัญกำลังใจ เพื่ออำนวยความสะดวกในการวิจัย และนำนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์มาพัฒนาบุคลากร

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาและพัฒนา รูปแบบการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบอื่นให้มากขึ้น เช่น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้หลากหลาย

2. ควรศึกษาการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ โดยใช้กลยุทธ์อื่นๆ เช่น การศึกษาด้วยตนเอง การศึกษาดูงาน การอบรมทางไกลผ่านดาวเทียม เป็นต้น

3. ควรศึกษาการพัฒนาการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ

เพื่อเป็นข้อเสนอแนะในการบริหารของผู้บริหารและเป็นการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

บุรชัย ศิริมหาสาร. (2546). "การเรียนรู้แบบบูรณาการที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง," วารสารวิชาการ. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2548). **แนวการจัดทำหน่วยการเรียนรู้แบบบูรณาการ : ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544.** กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2545). **ปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.** กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

ประวิต เอรารวรรณ์. (2545). **การวิจัยปฏิบัติการเรียนรู้ของครูและการสร้างพลังร่วมในโรงเรียน.** กรุงเทพฯ : ดอกหญ้าวิชาการ.

โรงเรียนเทศบาล 7 เทศบาลนครอุดรธานี. (2550). **รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.** อุดรธานี : สำนักการศึกษา เทศบาลนครอุดรธานี.

สมชาย หิรัญกิตติ. (2542). **การบริหารทรัพยากรมนุษย์ฉบับมาตรฐาน.** กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์ม และไซเท็กซ์.

สำลี รักสุทธี และคณะ. (2544). **เทคนิควิธีการพัฒนาหลักสูตรแบบบูรณาการ.** กรุงเทพฯ : พัฒนาศึกษา.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. (2545). "การนิเทศภายในหัวใจของการปฏิรูปการเรียนในโรงเรียน," **วารสารวิชาการ.** กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.